

Üreñicinin soyadı hem adı
Okul

**GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURA PREDMETİNDÄ
REGIONAL OLİMPİADASI - 2026**

9- uncu KLAS

Verili fragmenti okuyun.

... Hoş duyguylan, şen adımnayarak, hoplayarak, cantasını bir taraftan öbür tarafa uçuşturarak, çocuk etişti dädusunun sokaana. Mäluş dädu sokakta ot biçärdi. Gördüynän torununu, dayadı kosasını dirää.

“Dä-du-u-u” – selämin erinä işitti ihtär. Uşak sarıldı dädusuna. Kaavi ellerinnän adam kapladı torununu, kaldırdı, sora enikunu koydu erä. “Oolum, sän artık şkolaya gezersin, – danıştı Vaniyä, dooru gözlerine bakarak, – bilersin, ani läüzım seläm vermää. Dooru mu?” Uşak salladı kafasını da genä sarıldı dädusuna. “Unutma seläm vermää”, – nasaatladı ihtär, suvazladı uşaan kısa kesilmiş saçlarını da teklif etti içeri.

Kapuda onnarı karşıladı malisi. İştän sertlenmiş ellerinnän o Vanişkanın yanaklarını suvazladı. “Hoş geldin, sevgili kuşcaazım!” – şen, gülümseyerek, söledi karı, torunun annısını öptü da aldı elindän cantasını. “Aman, aman, nekadar aar cantan, taş mı taşıyêrsın?” – gücenik seslän söledi Marinka babu.

Telefonda anasını-bobasını haberleyip, Vani dädusunun evindä gecelemää kaldı. Avşam ekmeendän sora, dädusu çocucaa patın kenarına oturttu, kendisi dä karşısında skaunu koydu da dedi: “Şindi annat.”

“Dün üüredicimiz Elena Savelyevna verdi ev işini açıklamaa kendi düşünmeklerimizi “Nedir dünnedä en gözäl, ne dä en çirkin?” temasına görä. Çok düşündüm, ama hiç bişey aklıma gelmedi.”

Adam, dikkatli sesleyip uşaa, dedi: “Üüredicinizi islää bilerim. O senin mamunu üüretti. Haliz bir becerikli üüredici. Pek gözäl iş vermiş sizä. Bu soruşa cevap bulmaa deyni, läüzım açıkgöz olmaa hem fikirini iicesinä çalıştırmaa.”

“E-e, bütün gün hep düşündüm. Ama cevap bendä yok. Zor bu iş,” – küsülü söledi çocuk. “Herbir işi çekederiz küçüktän. Bizä gelir zor, bişey olmêêr, ama küçük-küçük taşcaazlar bayırları erindän oynadêrlar. Allaa baaşlamış bizä kısmet yaşamaa bu gözelim aydınnık dünnedä, ayozlu toprakta. Bakın, içindän dünneyi siiret, sesirgen, çalış duymaa da düşün,” – te bölä çalışardı Mäluş dädu unukasını uslandırmama hem inandırmama, ani bu soruşa uşak kendisi cevap verecek.

Sabaaylän erken dädu uyandırdı unukasını da söledi, ki o çıksın dışarı. Uşak uyku semesi annamazdı, ne olêr. Bu saatta o yoktu kalktı. Çocuk dädunun elindän tutunup, köstekleneräk, yumulu gözlärlän, yavaş-yavaş, adım-adım dädusunnan aula çıktı. Gün duuardı, bayırdan tırmanırdı, pembeli bakışınnan dolayları suvazladı, altın-gümüş rengindä parlayan oklarını birêr-birêr dünneyä daadardı. Birdän uşaan uykusu kaçtı da bu görülmedik gözällä hiç kıpırdamadaan iki göz bakardı...

G.Sirkeli “Nedir dünnedä en gözäl, ne dä en çirkin”

№	İtemnär	Ballar	
1.	<p>Verili soruŝlara cuvap edin:</p> <p>a) Neyä nasaatladı dädu unukasını? (1 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <p>b) Angı ev işini türedici verdi Vaniyä? (1 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <p>c) Ne cuvap etti adam, dikkatlı sesleyip uşaa? (2 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 L 0 1 2 L 0 1 2 3	L 0 1 2 L 0 1 2 L 0 1 2 3
2.	<p>Nicä annêersınız däduunun laflarını: “küçük-küçük taşcaazlar bayırları erindän oynadêrlar”? Fikirinizi açıklayın. (3 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3.	<p>Nicä düşünersiniz, “Nedir dünnedä en gözäl, ne dä en çirkin?” Cuvabınızı argumentläyin. (3 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4.	<p>Kayılsınız mı avtorun laflarınnan: “Allaa baaşlamış bizä kısmet yaşamaa bu gözelim aydınnık dünnedä, ayozlu toprakta”? (4 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	6	6
5.	<p>Nesoy selämneşmäk sözlerini kullanêr gagauzlar? (3 örnek)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
6.	<p>a) Verili teksttän <i>iki</i> metafora hem <i>bir</i> epitet çıkarın. Ne olduunu belli edin.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>b) <i>Bir</i> artistik kolaylınnan izin duygulu cümlesi kurun. (1 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
7.	<p>Verili teksttän çıkarın:</p> <p>a) <i>bir</i> adlık hem <i>bir</i> işlik, angularında oldu konson dönmesi.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <p>b) <i>bir</i> bellilik da onunnan <i>bir</i> cümlä kurun:</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>c) <i>iki katlı</i> laf</p> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
8.	<p>Verili teksttän çıkarın:</p> <p>a) <i>bir</i> izafet konstruktiyasında laf birleşmesini, hesabını belli edin.</p> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2

	b) <i>hallıkçı laf birleşmesini</i> , ona doludan analiz yapın. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
9.	Verili laf birleşmelerinnän birär cümlä kurun, belliedici lafların erinä sinonimneri kullanın. <i>gözäl iş –</i> <i>enikunu koydu –</i> _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
10.	a) Verili teksttän çıkarın <i>dört</i> işlik izin çalımında. _____ _____ b) Çıkarılmış işlikleri verili formaya koyun (oluşluk çalımı, bitkisiz geçmiş zaman, II üz, birlik sayısı) _____ _____ _____	L 0 1 2 L 0 1 2	L 0 1 2 L 0 1 2
11.	Nışannı lafa morfologiya analizi yapın: “Allaa baaşlamış bizä kismet yaşamaa bu gözelim aydınnık dünnedä, ayozlu toprakta”. _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
12.	Verili cümleyä sintaksis analizini yapın: Kaavi ellerinnän adam kapladı torununu, kaldırdı, sora enikunu koydu erä. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

<p>13. “Neyä siz mayıl olêrsınız bu dünnedä?”</p> <p>Bu temaya görä (15-20 cümlä) kendi fikrinizi açıklayın. Fikrinizi açıklamaa deyni, aşaadakı planı hesaba alın:</p> <p>I. Temayı (konuyu) açıklayın. Cuvabın içindekili hem temanın (konunun) baalantısı olsun.</p> <p>II. Fikrinizi argumentläyin, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli).</p> <p>III. Dolu hem dooru literatura dilinin normalarını kullanın. Temayı (konuyu) açıklayarken, lääzımnı materialı kullanın.</p> <p>IV. Derindän kendi bakışınızı, pozitiyanızı, kişiliinizi gösterin.</p>	L	L
	0	0
	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8
	9	9
	10	10
	11	11
12	12	
	L	L
	0	0
	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8
	9	9
	10	10
	L	L
	0	0
	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8
	9	9
	10	10
	L	L
	0	0
	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8

